

ОБЗОР НА СЪСТОЯНИЕТО НА

Таксацията на дивеча през пролетта на 2017 г. е проведена съгласно указанията на Изпълнителната

агенция по горите, дадени с писмо с изх. № ИАГ-1248/20.01.2017 година. В определения срок бяха проведени

съвместни регионални съвещания за организацията, сроковете и методите за таксирание на дивеча с

ПРОЛЕТНО ТАКСИРАНЕ НА ДИВЕЧА

РДГ	ВИД ДИВЕЧ												
	ЕДЪР ДИВЕЧ											ДРЕБЕН	
	Бл. елен	Ел. лопатар	Сърна	Дива свиня	Дива коза	Глухар	Муфлон	Мечка	Алп. козиорог	Тиб. як	Зубър	Заек	Фазан
Берковица	223	25	1379	807				4				593	229
Бургас	2091	750	3326	5166			339					1263	30
Благоевград	166	93	2753	2225		336	159	99				2382	10
Варна	1257	497	1127	2911			326					1346	2132
Велико Търново	1587	272	1979	1947			115	128				452	607
Кърджали	425	295	1613	1534	6		446	9				1428	941
Кюстендил	209	80	713	655	50		84	19				135	
Ловеч	847	136	914	1325				81				167	70
Пазарджик	433	111	1978	1821	279	911	276	78				487	
Пловдив	1501	735	2205	2229	728	182	530	92				1238	958
Русе	2668	294	1882	2045			23				32	2080	780
Сливен	554	77	1210	1394			154					313	88
Смолян	315	94	1053	937	334	511	238	50				818	
София	2187	2062	2150	2581			684	9		23		332	
Стара Загора	684	3	1325	1137			24	57				803	315
Шумен	3522	282	1614	2657			151					594	135
ДАСР по РДГ:	18 669	5806	27 221	31 371	1397	1940	3549	626	0	23	32	14 431	6365
НП „Рила“													
НП „Пирин“													
НП „Централен Балкан“													
УОГС - Петрохан	45	40	240	44								70	
УОГС - Юнгола		32	62	33		5	58					42	
Кричим													
МНО													
Предост. на гр. ведомства:	45	72	302	77	0	5	58	0	0	0	0	112	0
Берковица	166		6002	5116								28 506	28 548
Бургас	620	102	3998	5226								17 825	1952
Благоевград			3110	3342		2		19				19 563	440
Варна	433	119	3235	2958			164					22 224	11 476
Велико Търново	1370	2	7117	5894			100	28				16 410	20 972
Кърджали	377	928	9565	5989			8	1				23 450	9739
Кюстендил	22		3695	3258				2				6680	368
Ловеч	799		9078	4367				23				30 031	29 803
Пазарджик	44		2683	2517		86		20				15 201	1366
Пловдив	201		4290	2622	16	58		41				36 197	13 016
Русе	1132		3485	1914								37 777	14 425
Сливен	790	46	4792	3603				23				25 933	8464
Смолян	557	10	6212	2700	668	1158	70	157				10 832	
София	189	39	9089	7703	4	0	0	47	0	0	0	13 720	2175
Стара Загора	319	2	3484	3200	15		35	17				16 157	10 479
Шумен	2111		3274	2541								15 771	3519
Еледжик	39	218	149	268				26				35	4
Студен кладенец	32	1200	100	75				10				100	
ПАСР по РДГ:	9201	2666	83 358	63 293	703	1304	436	355	0	0	0	336 412	156 746
ОБЩО ДАСР 2017 г.	18 714	5878	27 523	31 448	1397	1945	3607	626	0	23	32	14 543	6365
ДАСР 2016 г.	17 470	5498	26 693	29 829	1359	1830	3330	608		23	29	14 372	6081
% спрямо 2016 г.	6.6	6.5	3.0	5.1	2.7	5.9	7.7	2.9		0.0	9.4	1.2	4.5
ОБЩО ПАСР 2017 г.	9201	2666	83 358	63 293	703	1304	436	355	0	0	0	336 412	156 746
ПАСР 2016 г.	8411	2661	79 877	59 353	586	1125	423	336				339 235	145 055
% спрямо 2016 г.	8.6	0.2	4.2	6.2	16.6	13.7	3.0	5.4				-0.8	7.5
ВСИЧКО 2017 г.	27 915	8544	110 881	94 741	2100	3249	4043	981	0	23	32	350 955	163 111
ВСИЧКО 2016 г.	25 881	8159	106 573	89 184	1945	2940	3753	944		23	29	353 727	152 192
% спрямо 2016 г.	7.3	4.5	3.9	5.9	7.4	9.5	7.2	3.8		0.0	9.4	-0.8	6.7
system.iag			110 884	94 742								351 025	163 133

ДИВЕЧОВИТЕ ЗАПАСИ В БЪЛГАРИЯ

представители на ловните сдружения и беше направена необходимата подготовка за правилното

В БЪЛГАРИЯ - 2017 г.

ДИВЕЧ		ХИЩНИЦИ				
Яребица	Кекаук	Вълк	Чакал	Лисица	Ск. кучета	
284	145	79	85	306	58	
30		91	1130	547	51	
815	641	132	2	521	123	
444		2	762	314	100	
		37	147	193	31	
217	83	74	364	341	100	
150	30	25	23	118	21	
		33	78	157	11	
45	5	79	2	459	82	
1159	85	72	74	330	20	
229			614	293	132	
70	55	57	247	141	63	
74	59	54		360	36	
130	15	67	124	344	49	
258	65	52	183	204	75	
30		13	367	243	104	
3935	1183	867	4202	4871	1056	
		6	1	30	5	
		2		10		
0	0	8	1	40	5	
34 756	443	99	2826	2634	2414	
15 063	451	102	4604	1995	886	
13 294	7409	173	164	1480	749	
18 598		13	3847	2623	2484	
5696	61	58	3047	2648	2197	
20 778	1923	341	4666	4128	2252	
12 398	1452	123	759	1233	932	
13 411	285	17	4642	3135	2743	
24 696	278	26	843	1358	897	
73 760	856	95	2424	2355	1469	
9395		12	2345	2016	1705	
30 467	922	167	4511	2542	834	
1733	1138	184		2529	894	
19 050	860	201	2157	2908	2085	
27 733	431	41	5339	2708	1103	
8429		13	3179	2182	2170	
51			8	11		
	200	30	20	80	15	
329 308	16 709	1695	45 381	38 565	25 829	
3935	1183	875	4203	4911	1061	
4164	1124	834	4544	5003	1096	
-5.8	5.0	4.7	-8.1	-1.9	-3.3	
329 308	16 709	1695	45 381	38 565	25 829	
324 729	17 785	1633	42 993	37 570	26 472	
1.4	-6.4	3.7	5.3	2.6	-2.5	
333 243	17 892	2570	49 584	43 476	26 890	
328 953	18 909	2467	47 538	42 582	27 577	
1.3	-5.7	4.0	4.1	2.1	-2.6	
333 301			49 585	43 479	26 896	

пробеждане на таксацията на дивеча в държавните ловностопански райони и в ловностопанските райони, в които дивечът се стопанисва от ловните дружини.

Бяха разисквани начините за най-точно установяване на реални дивечови запаси. Направени бяха анализи на таксациите, плановете за ползване и реализирания отстрел през 2016 година. Особено внимание бе обърнато на данните, получени за отстреляния дивеч като основен показател за състоянието на запаса и на разпространението на африканската чума в Европа и пагубното ѝ влияние върху популациите от дива свиня.

Представените обзори за състоянието на дивечовите запаси по регионалните дирекции по горите показват, че таксирането на дивеча е преминало при добре създадена организация и контрол.

При преброяването на едрия дивеч е използван методът на пълното преброяване, като най-голямата тежест дават целогодишните наблюдения. Най-точни са резултатите, подадени от държавните ловни стопанства, където има постоянно присъствие на терена и целогодишни наблюдения на местата за подхранване на дивеча, водопища, калища и сватбовищата на благороден елен и елен лопатар.

Във всички ловностопански райони беше спазено изискването за едновременно провеждане на таксация в съседни ловностопански райони. В предоставените ловностопански райони таксацията се извършваше в присъствието и под контрола на служители от държавните горски и ловни стопанства.

Таксацията на дивеча в националните паркове не беше представена и тази година от Министерството на околната среда и водите.

Поради това, че Стопанство „Кричим“ не попада все още сред лицата, стопанисващи дивеча съгласно изискванията на чл. 34 от ЗЛОД, предлагаме на този етап да бъде одобрена таксацията на дивеча, както следва: елен лопатар - 362, муфлон - 46, фазан - 12, дива пуйка - 3 броя, а след изменение и допъл-

нение на ЗЛОД да бъде одобрен план за ползване.

Резултатите от таксацията се характеризират със следната картина при отделните видове дивеч.

БЛАГОРОДЕН ЕЛЕН

Общият брой на благородния елен възлиза на 27 915, от които в държавните ловностопански райони (ДАР) 18 714 и в ловностопанските райони на дружините - 9201. В сравнение с миналата година се увеличава с 2034 бр., или със 7.3 %.

По-голям ръст на запасите има в РДГ - Шумен - с 332 бр. (12 %), където тенденцията от предходните години за увеличаване на запаса се запазва. Установен е запас над допустимия, което предполага по-интензивен процес на селекция и подобряване на трофейните качества на популацията основно в държавните ловностопански райони. Увеличаването в РДГ - Велико Търново, със 103 бр. (9 %) се дължи основно на нарастване на запаса в района на ДАС „Росица“.

Налице е спад на числеността на благородния елен в РДГ - Варна - с 49 бр. (4 %) спрямо 2016 г. въпреки ограничения отстрел, и то само на трофейно зрели животни. Липсата на прираст и същевременно спадът в числеността е тревожен факт, на който трябва да се обърне сериозно внимание в тези ловностопански райони.

Половото съотношение на този вид дивеч в почти всички ловностопански райони е 1:2 в полза на женските екземпляри.

ЕЛЕН ЛОПАТАР

Запасът от елен лопатар е 8544 бр., от които 5878 в ДАР и 2666 в дивечовъдните участъци и в ловностопанските райони на ловните дружини. В сравнение с миналата година има нарастване на запаса с 385 бр., или с 4.5 %. Нарастването се дължи основно на разселването на вида в ловностопански райони на ловните дружини и дивечовъдни участъци през последните 3 години.

СЪРНА

Запасът от сърна е 110 881 бр., от които 27 523 в ДАР и 83 358 в лов-

ноstopанските райони на ловните гружини. В сравнение с миналата година увеличаването е с 4308 бр., или с 3.9 %. Може да се говори вече за общо стабилизиране на запасите на сърната в страната.

ДИВА СВИНЯ

Дивата свиня наброява 94 741. Увеличаването на запаса спрямо миналата година е с 5557 бр., или с 5.9 %. Този запас като цяло за страната е в рамките на допустимия. По-нататъшното увеличаване на запаса от дива свиня неминуемо ще доведе до редица проблеми, свързани най-вече с щетите, които тя нанася на селското стопанство, и вероятността от поява на заболявания от класическа чума по свинята в отделни райони с висока плътност.

ДИВА КОЗА

Запасът наброява 2100 екземпляра. В сравнение с миналата година се наблюдава увеличаване от 55 бр. (7.4 %). Общо за страната числеността на дивата коза не е реална поради липсата на таксационни данни за 2017 г. от трите национални парка.

МУФЛОН

Броят на муфлоните е 4043, с 290 (7.2 %) повече в сравнение с 2016 година. Като цяло данните от таксацията на муфлона сочат относително стабилизиране на запасите след

болестта „син език“ през 2014 г. в почти всички ловностопански райони, където видът се развъжда.

ГЛУХАР

Общият брой на глухарите е 3249. В сравнение с миналата година общо за страната се наблюдава увеличаване от 309 бр. (9.5 %). Числеността на глухара не е реална поради липсата на таксационни данни за 2017 г. от трите национални парка, както и унищожаване на някои големи токовища в ДГС - Самоков, и ДЛС „Кормисош“. В гържавните ловностопански райони числеността на вида сочи относително стабилизиране на запаса.

ДРЕБЕН ДИВЕЧ

Заек - 350 955 бр., намаляване с 2772 бр. (- 0.8 %).
Фазан - 163 111 бр., увеличаване с 10 919 бр. (6.7 %).
Яребица - 333 243 бр., увеличаване с 4290 бр. (1.3 %).
Кеклик - 17 892 бр., намаляване с 1017 бр. (5.7 %).
Реалната численост на дребния дивеч във всички ловностопански райони ще бъде установена след провеждане на контролните есенни таксации.

ХИЩНИЦИ

Към април 2017 г. в страната обитават 2570 вълка. Отстрел за 2016 г. - 375 броя.
Чакалът в сравнение с миналата година бележи увеличаване с 2046

бр. (4.1 %) и е 49 584 екземпляра. Увеличаването на вида е осезателно, като тревожно е и разрастването на ареала на разпространението му - чакалът намира подходящи местообитания в планинската част на ловностопанските райони, и продължава да бъде лимитиращ фактор за числеността на дивеча. Отстрел за 2016 г. е 29 060 броя. Запасът от лисица е 43 476 бр., увеличен с 894 бр. (2.1 %). Отстрел за 2016 г. - 18 970 броя.

По данни от таксацията във всички ловностопански райони обитават 26 890 скитащи кучета. Отстрел за 2016 г. - 8741 броя.

При тази численост на хищниците се налага изводът, че без целенасочено регулиране на популациите им възпроизводството на останалия дивеч ще бъде компрометирано.

Като цяло здравословният статус на дивеча през 2016 г. беше добър.

И в бъдеще усилията ще бъдат насочени главно срещу ширещото се все още браконьерство във всичките му форми, както и към провеждането на ефективна борба за намаляване на числеността на хищниците, свързана със задължителния планов отстрел във всички ловностопански райони.

Инж. Румен ЯНКУЛОВ
директор на дирекция
„Ловно стопанство“ в ИАГ
Инж. Юлиан РУСЕВ
главен експерт